

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
i stoip. peti-vrsta
malloglasli po 150
in 2 D, večji oglasli
nad 45 mm višine
po Din 2-30, večji
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrsilica po 10 Din
p Pri večjem g
parociju popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondelika in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo — Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 — Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Misterij duše

(Od našega moskovskega dopisnika.)

Moskva, 3. aprila 1930.

Ruski narod je nekaj posebnega in tudi boljševiki, ki po eni strani predstavljajo zadnjo skrajnost brezbožne, materialistične in mehanistične kulture zapada, so na drugi strani ostali v korenini čisto ruski ljudje, kakor to dobro poudarja princ Rohan, ki je brez vsakega dvoma spisal najboljšo knjigo o sodobni Rusiji. Čudno se zdi in nepojmljivo je, a je vendar resnično: ruski boljševiki so napravili iz svoje brezbožnosti naravnost religijo! Tega je pač zmogel samo ruski človek, v katerem se stikajo največja protislovja.

Zapadni brezverec se za Boga ne mení; zadovolji se je popolnoma z drugimi »idealci življenja: Denarjem, Produkcijo, Napredkom, Kapitalom itd. Njegovo srce, o katerem je nekdanji delav. Avguštín, da ne miruje, dokler se ne spočije v Boga, se je danes umirilo v dobrinah materialnega napredka, v njih uživajući in množení. V svojem ateističnem razpoloženju današnji zapadnjak ni fanatik; on je popolnoma indiferenten, hladen in brezbržen, kakor da Boga, posmrtnega življenja in večnih dobrin res ni: česar ni, to te ne vznemirja, tega ne sovražiš. Čisto drugače ruski človek, ki je Boga in vse nadnaravne resnice zavrgel. Njemu bi Bog mogel reči: Ravno ker me tako divje sovražiš, priznavaš, da sem!

Pismo rimskega papeža je ruske brezbožnike, kakor veste, tako razhudilo, da so sklenili na letošnjo Veliko noč zopet dati duška svojemu brezmejnemu sovraštvu do Boga in vseh božjih reči. Smešili ne bodo samo krščanstva, ampak religijo sploh, ki da je samo omamilo za ljudstvo. Oni sami pa omamljajo ljudstvo z drugo vero, z vero v Ljenua, kateremu se v Rusiji od strani boljševikov izkazuje že božanstven kult.

Med tem, ko se zapirajo pravoslavne in katoliške cerkve, pa tudi judovske sinagoge in muslimanske džamije, se po vseh tovarnah, šolah in v prosvetnih klubih na vasi ustanavljajo nova svetišča. Človek ne bi verjel, če ne bi bilo resnično. Notranost teh kapelic popolnoma sliči pravoslavnim svetiščem. Na oltarju se dviga kip Ljenina sredi rož in sveč, pred njim visi »večna luč! Ozadje je drapirano z rdečim suknom, v katerem se vidi srp in kladivo, obdano od zvezd ali pentagramov, znanih mističnim znamenjem, ki se sicer vidi samo v sinagogah. V prte so vvezani naslovi Ljenuinovi del. Mužik, ko zagleda tak interieur, se nemalokrat pobožno prekriža. Pomislite samo to strahotno stvar: Zadnje dni je prišla v promet podoba, ki predstavlja srce, preobedeno od mnogih puščic, s podpisom: »Glejte srce Ljenina, mučeno od združenega evropskega kapitalizma!« Gosizdat, to je državno izdajateljstvo knjig, je pa že leta 1925. za kmečke množice natisnilo nekaj molitvenik, v črni vezavi s sovjetskim emblemom in raznimi Ljenuinovi izreki, sestavljenimi v stilu pravoslavnih molitev, v katerih med drugim tudi beremo, da je Ljenuin »prelil svojo kri za ruski proletarijat in za proletarijat vsega sveta!«

Boljševiška ateistična religija ima tudi svoje obrede. To so rdeči krsti, rdeče svatbe in pa rdeči pogrebi. Vršijo se v imenovanih svetiščih ali v klubih na deželi, ki se v to svrhu spremenijo v kapele. Med imeni, ki se dajejo otrokom in ki so vam itak že znana, navajam zaradi kurioznosti samo še: Električko, Barikado, Bombo in Prvomajko. V teh klubih se pa vršijo tudi plesi, pri katerih se dosega svoje vrste mistično razpoloženje po zborih, ki imitirajo skrivnostne melodije liturgičnih spevov cerkve. Znano vam je, da so taki plesi običajni v mistični sekli hlistov. Da, še celo čudeži, oziroma vera v čudeže se kliče v pomoč, da bi se ljudstvo prešinilo z mistično vero v Ljenua in njegov — nadnaravni pojav! Če bi kdo ne verjel, da pristiži najgolejšega materializma operirajo z nadnaravnim, ga hočem prepričati s čisto avtentičnim dokumentom. Ljudski komisariat za prosveto je izdal za šolska otroška gledališka igra »Brez Ljenina«. Nočem biti bogoskrunski, a jo vendar lahko primerjam samo s srednjeveškimi pasijoni. Dejanje se vrši v tovarni. Poslušajte:

»Ropčeje stroje — tako stoji zapisano v tekstu — vse brni, delavei teka jo sem pa tja. Nenadno se dogodi čudež: Motorji se ustavijo, transmisije skočijo same s koles in vsi stroji ohmolknijo. Med delavei zavlađa nepopisno razburjenje: Prva delavka: Kaj je to? Kaj se je zgodilo?

Prvi delavec: Kaj je to? Slutim katastrofo!

Predelavka: Pri nas v predilnici je nenadno obstalo vseh sto strojev! Kakšen čudež je to?

Kovač: Pri nas je isto! Tri sto pudov težko kladivo, ki je letelo od zgoraj; nenadno, brez vsakega vzroka, je obstalo med potjo kot da bi onemoglo.

»Nenadno tišino prekinajo glasovi:

Tovariši, tiho, tiho! Umrli je naš voditelj... Veliki Ljenuin je umrl!

Sporazum štirih velesil

Tudi Francija se pridruži trojnemu sporazumu — V uprašnju podmornic zmagalo popolnoma francosko stališče — Tudi Italija pričela popuščati

Pariz, 9. aprila. AA. »Havas« poroča iz Londona, da sta na svojem včerajšnjem sestanku MacDonald in Briand razpravljala o tolmačenju 2. odstavka čl. 16 pakta Društva narodov. Predvsem je šlo za to, kako se izogniti neugodnemu vtisu, ki bi ga povzročil sklep pakta v troje pri Društvu narodov, ako bi k temu paktu ne pristopila Italija in Francija. Zato si Briand prizadeva, da bi bil sklenjen sporazum v petih in da bi ga sprejela tudi Italija in Francija. Odvisno pa je od Italije in od tega ali je Italija voljna odstopiti od povečave svoje vojne mornarice v letih med 1931 in 1936, ker bi sicer ogrozila Francijo in obrambo njenih oddaljenih kolonij.

London, 9. aprila. AA. Listi priobčujejo nepričakovani komuniké, ki je bil izročen novinarjem po sestanku angleške in francoske delegacije na pomorski razorožitveni konferenci. Komuniké pravi, da bo danes nov sestanek in da je mogoče obči sporazum med raznimi delegacijami. Napoved te možnosti je vzbudila splošno pozornost, ker je to prvič, da se govori o mogočem sporazumu med vsemi petimi delegacijami.

London, 9. aprila. AA. Načelnik italijanske delegacije leži hudo prehlajen in ni mogel zaradi tega obiskati ministrskega predsednika MacDonalda. Istotako se je imel vršiti sestanek

med Grandijem in francoskim zunanjim ministrom Briandom, ki je pa zaradi bolezni prvega odpadel.

Davi sta se sestala prvi lord admiralitete Alexander in francoski mornariški minister Dumessnil, ki sta razpravljala o francoskih tonažnih številkah.

Včerajšnji sklep prvega odbora glede na humanizacijo podmorske vojne in na velikost podmornic, je naletel v delavskem časopisju na neugodno kritiko.

Glavni list delavske stranke »Daily Herald« protestira proti temu, ker izjava velesil nič ne pove glede uporabe podmornic v vojnem času. Glede velikosti podmornic naglašajo imenovani list, da se je na pomorski razorožitveni konferenci v Zenevi določila velikost podmornic na 1800 ton.

Sedaj predlagana velikost podmornic znaša 2000 ton s petpalčnimi topovi. Ker pa ima Francija že eno podmornico nad 2000 ton in gradi še dve, je odbor predlagal, naj se priznajo vsem državam tri podmornice po 2800 ton s šestpalčnimi topovi.

London, 9. apr. n. Na včerajšnjem sestanku MacDonalda in Brianda, kateremu sta prisostvovali obe delegaciji, je izjavil Briand, da spričo že dobljene nove podlage za dogovor med petimi državami ni zgubiti upanja na

uspeh. Glede čl. 16 pakta Društva narodov so se v načelu zedinili na interpretacijo, ki temelji na locarnski pogodbi. Upanje je, da se bo dosegel dogovor, ki bo zadovoljil francoske jamstvene zahteve, in skupno hočejo poskusiti, da se zenačita Kelloggova pogodba in pakt Društva narodov. Danes dopoldne je imel Briand razgovor z Grandijem. Čuje se, da so iz Rima prišle nove instrukcije, po katerih je upati, da bo Italija dala nekatere koncesije in da se bodo s tem odstranile težkoče v vprašanju paritete.

Pariz, 9. apr. n. »Excelsior« poroča, da je Briand kot interpretacijo za čl. 16 pakta Društva narodov najprej predlagal besedilo, ki posebno naglašava avtomatično izvedbo sankcij, ki jih ima odrediti Društvo narodov. MacDonaldova formula pa ponavlja interpretacijo, ki jo je dala že Nemčija v dodatku k locarnski pogodbi. Zdi se, da je včeraj prišlo do sporazumljenja o interpretacijski formuli. Vendar še ni prišlo do sklepa pogodbe med petimi državami. »Journal« javlja, da si je francoska delegacija čisto tehnično priporila senzacionalen uspeh. Na posvetovanju v komisiji so se dovolile francoski delegaciji tri podmorske križarke tipa Surcouf, tako da sedaj ni nobenega govora več o odpravi podmornic.

Nova pogodba med Madjarsko in Italijo

Senzacionalna Bethlenova povelje v Rim — Madjarska in Reka

Budimpešta, 9. aprila. n. Ministrski predsednik Bethlen je nocoj odpotoval v Rim. Razen z Mussolinijem bo govoril tudi z Grandijem, ki bo v prihodnjih dneh prišel v Rim. Ze 14 dni se nahaja v Rimu tudi grof Albert Appony, ki je bival v Egiptu in ga je grof Bethlen naprosil, naj počaka v Rimu. Čuje se, da se bo grof Appony tudi udeležil sestanka z Mussolinijem. Širi se govorica, da se bo italijansko-madjarska prijateljska in razsodiščna pogodba, ki je bila sklenjena leta 1927, spopolnila in da se bo morda med obema državama sklenila nova pogodba.

Italijansko-avstrijska pogodba sprejeta

Rim, 9. aprila. AA. Narodni poslanec Paulo Venereli je govoril danes kot izvestilec v parlamentu o avstrijsko-italijanski prijateljski pogodbi. Izjavil je, da ta pogodba zbližuje oba naroda in da stilizirana v duhu sličnih mednarodnih pogodb, kar pa nikakor ne pomeni, da bi bile take pogodbe brez vrednosti. Sklepanje prijateljskih pogodb med državami, ki so ena od druge oddaljene in ki niso nikoli imele sporov, imajo brez dvoma tudi velik pomen, toda veliko večji pomen imajo pogodbe med državami, ki so si sosedje in ki urejujejo spore, nastale po svetovni vojni in ki so se obvezale pomagati si v mednarodnem življenju. Pomirjenje med Avstrijo in Italijo naj bo drugim narodom v vzgled.

Za referatom je dobil besedo državni podtajnik Fani, ki je naglašal pomen pogodbe, polivalil delovanje avstrijskega zveznega kancelerja Schoberja, ki je posebno izjavil, da je zadovoljen z dobrimi odnošaji med obema državama, ker je prijateljstvo z Italijo za Avstrijo neobhodno potreben faktor za njen obstoj. Fašizem in njegov šef sta ponosna na to, da smeta vsemu svetu slovesno naznaniti to pogodbo. Zbornica je izjave glasno odobraval in nato pogodbo soglasno ratificirala.

Kaj porečeš na to, cenjeni evropski bravec? Ne smete misliti, da je vse to le satanško premišljenja taktika, ki se v svrhu komunistične propagande samo poslužuje jezika in simbolov vere. Ne. Je v tem tudi resnična religioznost po svoji zgolj čustveni plati, s katero se prešinja čisto areligiozna in anti-religiozna vsebina zapadnega marksističnega nazora. Fjodor Stepan, ki uči v Darmsladtu, primerja to s polzevo lupino, ki je izpraznjena svoje vsebine. Ta primera pa šepa, čeprav nekaj pove. Pri tem hočem omeniti še en moment: ruski človek ima silno globoko čustvo svoje grešnosti. Ko začenja, priučen od zgoraj, tajiti Boga in skruniti svoje sto in stoletne verske svetinje, obupa, se pogrezne v brezno lastne zavrnjenosti in Boga resnično začenja sovražiti. »Če sem že tako daleč, pa naj grem do zadnjega!« To je čustvo, ki mužiška pri tem navdaja. Ze Dostojevski je to ostromu opazil in napisal. Tak je naš človek...

Pa tudi reakcija na boljševizem, ki čedalje bolj raste v naših muških, je čisto religioznega značaja. Povsod je apokaliptično razpoloženje kakor za časa Petra Velikega, ki ga je ljudstvo smatralo za velikega skrunitega in antikrista. Naštevajo se grozne božje kazni, ki bodo doletele komuniste, katere bo Bog v potokih krvi potopil. Po vsej Rusiji od Kijeva do Vladivostoka kroži prerokba, da se bo to zgodilo v petnajstem letu boljševiškega vladanja. Nešteta so znamenja, ki to napove-

dujejo: nočni strahovi po vaseh, nove zvezde na nebu, plameni v steni in nad močvarami... V času, ko komunistični prvaki po vaseh prireajo konferenco za konferenco v vaškem klubu pa pobijajo vero v Boga, Kristusa in onostransko življenje, pa v redakcije komunističnih glasil dežujejo vprašanja, ki se sučejo okoli samih duhovnih in religioznih tem, dokazujoča, da se ruski človek nikakor ne čuti zadovoljenega po odgovorih komunistov.

Povedal bi vam lahko nešteto slučajev, ki izpričujejo naivno religioznost ruskega prostonaroda, ki je ostala po dvanajstih letih boljševiškega vladanja čisto nedotaknjena. Mož, navdušen komunist saj na besedah, razjezi ženo, s čemerkoli. Ta pograbi album Gosizdata s slikami Ljenina, Marksa, Liebknechta itd. itd. in jih vrže v ogenj v peč, češ: »Tu imaš te svoje »bogove«, pa se potem demonstrativno prekriža, obrnjena proti kotu, kjer so sicer vseile ikone: »Slava Bogu, Otcu i Sinu i Duhu svjatomu — to je res Bog, vi ste pa opice, slabiči, ki ga hočete strmoglaviti.« Zene pa tudi v Rusiji ostanejo zaradi »buržujskih nazorov« nekazovane...

Omeniti je še, da v Rusiji danes kar mrgoli sekt. Pod carskim režimom jih je znani učenjak Bronc-Brujevič naštel, če se ne motim, okoli 200, pod boljševiki pa jih je, mislim, najmanj trikrat toliko... Čuden je ruski človek, zameriti pa mu ne moremo. Od naj bolj religiozen od vseh narodov na svetu, je sprejel krščansko vero iz Bizanca,

Pred stavko v bombažni industriji

London, 9. aprila. n. Ker včeraj v Manchestru razgovori med tovarnarji in strokovnimi delavskimi organizacijami glede uvedbe novih delavskih pogojev niso imeli nobenega uspeha, se zdi, kljub temu, da se je položaj v zadnjih tednih zboljšal, da bo stavka v bombažni industriji neizogibna.

Ameriški kapital za industrijalizacijo Rusije

Pariz, 9. apr. n. »Chicago Tribune« poroča o dveh ogromnih ameriških načrtih za industrijalizacijo Rusije. V Tomsk poluje skupina 25 ameriških inženjerjev, da tam organizira in izkoristi premogovnike v Kusnec, ki so najbogatejši premogovniki Sibirije. Druga skupina inženjerjev pa hoče v Nižnem Novgorodu zgraditi veliko moderno tovarno za avtomobile, ki bo na leto proizvajala 100.000 avtomobilov. Obenem hoče zgraditi delavsko naselbino za 25.000 prebivalcev.

Zmaga delavske stranke v Avstraliji

London, 9. aprila. n. Pri volitvah v južni Avstraliji bo najbrže delavska stranka dosegla 30 mandatov, dočim bodo liberalci dobili komaj 13 mandatov.

ki v svojem mysticizmu njegovi duševnosti zelo ugaja. Toda izobrazbe ni sprejel nobene. Popa si je lahko najel na sejmu, da mu je za silo liturgijo bral, pouka v verskih in moralnih resnicah pa ni prejemal prav nobenega. Sužnost pod Tatari in pa nečloveško tlačanstvo pod napad blaznimi carji je rodilo v njegovi duši popolno duhovno anarhijo. Vse je zrastle v njem skupaj v pošastno zmes: najplemenitejše z najgnusnejšim. Tudi boljševizem je taka pošastna strahota.

ZAGREBAČKI ZBOR 5.-14. aprila 1930

VII. razstava avtomobilov
vseh vrst, motornih koles itd.

XII. specialni veliki sejem za poljedelstvo
(stroji, gnojila, potrebščine)

Za perutnino (5-8 aprila 1930) za polne, turisti. in športne poireščine
Mednarodna fotografiska razstava

Proti sejmski legitimaciji brezplačni povratek na železnih, na jadranskih parobrodih višji razred za ceno nižjega

Danes pogreb patrijarha srbske cerkve

Podrobnosti pogreba — Sožalne izjave tujih vlad

Belgrad, 9. aprila. k. Vse priprave za pogreb srbskega patrijarha pravoslavne cerkve Dimitrija so končane. V Belgrad so prispele številne deputacije iz vse države, da se udeležijo svečanosti. Predvsem so se zbrali vsi pravoslavni škofje, razen ohridskega škofa Nikole, ki je s skupino svojih vernikov odšel na pot v sveto deželo. Posebno številni so delegatje posameznih bogoslovij iz Prizrema, Bitolja, Sarajeva in Cetinja. Jutri pridejo dijaki iz bogoslovij iz Sremskih Karlovcev. Pride jih 200 in sicer pod vodstvom svojega rektorja.

Podrobnosti pogreba so že določene. O posameznosti pa bo sklepal sv. sinod. Sklenjeno je, da bo v cerkvi govoril v imenu duhovništva in visokega pravoslavnega svečeništva emropolit Dodič in minister za pravosodje. Zunaj na ulicah bodo govorili razni zastopniki pravoslavnih verskih društev.

Jutri prispe v Belgrad zagrebški nadškof dr. Bauer, ki bo ob 10 dopoldne imel žalno službo božjo za pokojnika.

Na pokojnikovo krsto je bilo položenih veliko število vencev. Zlasti so vzbudili pozornost številni venci ruskih emigrantov. Ti sočlavlja množica je neprestano zbrana v cerkvi. V teku dneva so stalno prihajale velike množice vernikov kropit pokojnika.

Belgrad, 9. aprila. AA. Bolgarski poslanik na našem dvoru Vakarelski in grški po-

slanik Argiropulos sta posetila danes g. dr. Kosto Kumanudija, namestnika ministra zunanjih zadev in ministra brez portfelja ter mu v imenu svojih vlad izrazila sožalje o priliki smrti Nj. Svetosti patrijarha Dimitrija. Isto tako je češkoslovaški odpravnik poslov dr. Vokač posetil danes osebo v imenu češkoslovaške vlade zastopnika zunanjega ministra Kosta Kumanudija ter mu izrazil sožalje prilikom smrti Nj. Svetosti patrijarha Dimitrija. Dr. Vokač je izrazil tudi sožalje sv. sinodu srbske pravoslavne cerkve. O priliki pogreba bo položil venec na patrijarhov oder.

Solun, 9. aprila. AA. Mitropolit Kenadije je izjavil našemu generalnemu konzulu v Solunu posebno sožalje radi smrti patrijarha Dimitrija.

Sofija, 9. aprila. AA. Sv. sinod bolgarske cerkve je določil starozagorskega mitropolita Pavla in arhimandrita Sifronija, da zastopata bolgarsko pravoslavno cerkev pri pogrebu patrijarha Dimitrija. Delegata odpotujeta danes v Belgrad.

Sofija, 9. aprila. AA. Svetnik bolgarske dvorne pisarne Grujev je posetil našega poslanika v Sofiji Nešića, in ga prosil, naj povodom smrti Njegove Svetosti patrijarha Dimitrija izvoli izraziti Nj. Vel. kralju Aleksandru in sv. sinodu najiskrenejše sožalje Nj. Vel. bolgarskega kralja Borisa.

Zatirani Armenci se upirajo

Pariz, 9. aprila. r. Listi poročajo iz Carigrada, da so nemiri in upori, ki so izbruhnili v Trapezuntu, zavzeli že širši obseg in se širijo. Upor proti Kemal paši so organizirali vstaji, ki jih je vedno več. Koliko je teh nezadovoljstev, ni znano. Vesti o tem uporu so v Angori in v Carigradu vzbudile veliko skrb.

Prevoz pokojne švedske kraljice v domovino

Rim, 9. aprila. n. Danes so bile v nemški protestantski cerkvi v Rimu žalne svečanosti po pokojni švedski kraljici, preden so jo odpeljali v domovino. Svečanosti so se udeležili švedski kralj, prestolonaslednik s soprogo, italijanska kraljevska družina, ves italijanski kabinet pod vodstvom Mussolinija in diplomatski zbor. Na krsto sta bila položena dva venca italijanskega kralja in prestolonaslednika v italijanskih barvah z modrimi trakovi. Švedski kralj je le s težavo obvladal svojo ganjenost. Žalna svečanost je trajala komaj 20 minut. Globoko ganjen se je švedski kralj zahvalil italijanskemu kralju in Mussoliniju in se potem poslovil.

Tukova obsodba potrjena

Praga, 9. aprila. n. Višje deželno sodišče v Bratislavi je danes izreklo farsodbo o prizivu dr. Tuhe in tovarišev. Prizivno sodišče je razsodbo prvega sodišča potrdilo v polnem obsegu. Samo v razlogih rozsodbe so nekatere spremembe, ker se dejanski stan vohunstva in pripravljanja na napad na republiko smatra kot dokazan.

Dr. Wittek umrl

Dunaj, 9. aprila. n. Na Dunaju je danes umrl v starosti 90 let bivši avstrijski trgovinski in železniški minister dr. Henrik Wittek, rojen na Dunaju. Leta 1897 je prevzel vodstvo trgovinskega ministrstva, od leta 1897 do 1905 je vodil železniško ministrstvo, l. 1899 in 1900 pa je bil tudi šef kabineta. V tej dobi se je podaljšala tudi carinska in trgovinska zveza med Avstrijo in Ogrsko.

Avstrijski poslanik na dopustu

Belgrad, 9. aprila. AA. Avstrijsko poslanstvo nas prosi, da objavimo sledeče: Avstrijski poslanik na našem dvoru g. Herman Ploenies je odpotoval včeraj iz Belgrada na odmor za 15 dni. Za časa njegovega odsotstva ga bo zastopal g. Ervin Hügel, svetnik avstrijskega poslanstva.

Strah pred domovino

London, 9. aprila. AA. Sovjetski podkonzul je potrdil, da je večje število v Londonu prebivajočih Rusov prejelo poziv, naj se vrnejo v Rusijo. Med temi so bili tudi člani sovjetske trgovske delegacije v Londonu. Pozvani sovjetski državljani in dosedanjji pri-staši sovjetskega režima se niso hoteli odzvati pozivu svoje vlade in so ostali v ino-temstvu.

Razbojniki oropali vlak

Sydney, 9. aprila. AA. Razbojniki so ustavili pošto vlak. Osebe vlaka je moralo kloniti pred razbojniki, ki so z napetimi revol-verji vdrli v pošto ambulantno in se polastili denarja v blagajnah. Denar so vrgli iz dveh vlakov in so nato sami poskakali na tla ter izginili.

Zagrebski gostilničarji zahtevajo, da pivovarne znižajo cene piva za 200 Din pri hl.

Zagreb, 9. aprila. r. Včeraj so imeli zagrebški gostilničarji in kavarnarji sejo svojega društva. Proglasili so bojkot vseh domačih pivovaren in zahtevali od merodajnih mest, da se zniža carina na pivo. Ugotovili so, da so vse jugoslovanske pivovarne kartelirane in razdeljene v interesna področja. Carine so zelo visoke in znašajo brutto za netto 1101.60 Din. Zagrebške pivovarne računajo za hl piva 728 Din. Od tega odpade 220 Din na mestno, banovinsko in državno trošarino. Cena piva znaša 508 Din. Puntigamsko pivo, vagon dostavljen v Zagreb, stane 376 Din. V to ceno je vračunana vrnitev sodov. Plzensko in Budjeviško pivo stane 288 Din, prevoz 183 Din, tako da stane v Zagrebu 471 Din. Torej je za 36

Din cenejše od zagrebškega. Radi tega so na zborovanju stali vsi pivovarinarji ultimatum do 25. aprila do 12. ure, do katerega termina morajo znižati cene za 200 Din za hl. V nasprotnem slučaju bodo vsi gostilničarji v Savski banovini prenehali točiti pivo. Z vsemi sredstvi bodo podpirali revne vinogradnike in jim omogočali prodajo vina.

Tudi v Nemčiji proti davku na pivo

Berlin, 9. aprila. n. V davčnem odboru nemškega državnega zbora je bil danes odklonjen zakon o davku na pivo. Za davek so glasovali centrum, nemška ljudska stranka in demokraci.

Razcep kmetske stranke v Romuniji

20 besarabskih poslancev ustanovilo lastno stranko

Bukarešta, 9. aprila. AA. Radore poročajo, da je bila včeraj v parlamentu prečitana deklaracija 20 poslancev kmečke stranke iz Besarabije. Deklaracija je sestavljena v patrijiotnem duhu napram ujedinjeni Romuniji. Obenem obžalujejo poslanci, da je poslanec Steread podal ostavko na svoj poslanski mandat in da je izstopil iz stranke. Poslanci izjavljajo, da smatrajo odstopivšega poslanca Stereada še nadalje za svojega voditelja v parlamentu in

da ustanavljajo posebno stranko, ki bo še nadalje podpirala vlado. Ostali narodni poslanci iz Besarabije so nato izjavili, da ostajajo zvesti in disciplinirani člani narodne kmečke stranke in da bodo brezpogojno podpirali vlado. Predsednik romunske vlade Maniu je vzel obe izjavi z zadovoljstvom na znanje ter pristavil, da je vlada pripravljena ugoditi vsem naglašnim zahtevam ker se zaveda, da je Besarabija dragocen del Romunije.

Priprave za Marconi'ev poizkus v Zagrebu

Zagreb, 9. aprila. r. Tu se vršijo velike priprave za poskus za užig električnih žarnic na zagrebškem velesjenu. Danes se je naglašalo, da poskus z užigom iz Ljubljane, čeprav bi se mogel izvršiti, nima velikega pomena, ker je namen poskusa, da bi se užgale električne žarnice na veliko daljavo. Če bi to ne bilo mogoče izvesti iz Eindhovena, se bo to zgodilo iz Londona. Pri tej priliki se bodo prizgale ne samo žarnice, marveč se bodo pognali tudi posebni motorji in električni aparati.

Mussolini vabi Marconija

Rim, 9. aprila. r. Mussolini, brat predsednika vlade Benita, je v Genovi obiskal Marconija, ki se še vedno nahaja na jahti »Elektra«. Sporočil mu je željo predsednika vlade B. Mussolinija, da bi čimprej prišel v Rim in se z njim sestal. Župan Genove je izročil Marconiju diplomu in ga imenoval za častnega meščana.

Nemški nacionalci ostali enotni

Pariz, 9. aprila. AA. Po poročilu iz Berlina je nacionalistična stranka včeraj sklenila soglasno zaupnico za svojega voditelja Huggenberga.

Vsesokolski zlet

Belgrad, 9. aprila. d. Vrše se intenzivne priprave za vsesokolski zlet. Te dni bodo razposlani plakati. Železniški odsek računa na 10 posebnih vlakov. Tudi ostali vlaki bodo ojačeni. Pokroviteljstvo nad zletom je prevzel Nj. Vel. kralj. Rok za prijavo udeležbe poteče 5. maja.

Belgrajske vesti

Belgrad, 9. aprila. r. Za načelnika sanitetnega oddelka v ministrstvu za narodno zdravje je imenovan dr. Vladimir Katičić, načelnik sanitetskega oddelka pri zagrebški banjski upravi.

Belgrad, 9. aprila. AA. Savez industrije za predelavo mesa bo imel svojo redno letno skupščino te dni v Industrijskem domu v Belgradu. Na tej skupščini bodo razpravljali o vprašanjih, ki zadevajo to področje naše industrije.

Belgrad, 9. aprila. AA. Belgrajska obrtna zbornica bo imela svojo glavno skupščino 27. t. m. Na dnevnem redu je poročilo uprave o obisku obrtnikov na Češkoslovaškem, poročilo o delu uprave v prejšnjem letu ter predlogi uprave glede zakonskega načrta o obrti.

Belgrad, 9. aprila. AA. Upravni odbor Narodne banke je imel danes dopolnilno sejo, na kateri so se odobraval krediti in so bila rešena tekoča vprašanja.

Belgrad, 9. aprila. AA. Včeraj je avto povozil odvetnika Miljutina Popovića in ga težko ranil na glavi in po telesu. Preiskava je dognala, da je ponesrečenec sam kriv, ker je hotel prečkati ulico, čeprav ga je avto pravočasno svaril.

Belgrad, 9. aprila. AA. Pri kopanju temelja nove hiše v ulici Kralja Milana je zemlja zasule delavca Čedomila Matića. Ponesrečenec je dobil težke rane.

Ljubljanska drama

Premiera M. Dimitrijevičeve komedije »Ljubimec svoje žene«.

Snoči smo videli uprizoritev imenovane drame na slovenskem odru. Uprizoritvi dela je prisostvoval tudi pisatelj. Zakonska drama se vrši med tremi osebami, med možem, ženo in ljubimcem in se razreši v pozitivni smeri in s poudarkom za poglavitnost zakona. Tuptam se najdejo mesta, ki se zde kot lokalna namigovanja, v splošnem pa je delo izvedeno v mirnem poudarjanju posameznih vogalov te troobrazne celote. Glavne vloge so igrali ga. Nablocka, G. Levor in g. Gregorin. Voditelj igre je g. O. Sest. Občinstvo je delo in avtorja toplo sprejelo. Nekoliko več jutri.

Dunajska vremenska napoved. Milo vreme. Menjaje oblačno. Morda tudi tu in tam dež.

Verižnati most med Belgradom in Zemunom

Most bo dolg 757 m in širok 18 m — Stroški proračunjeni na 180 milijonov dinarjev — Služi bo osebnemu in tramvajskemu prometu

Belgrad, 9. aprila. AA. Včeraj 8 t. m. sta ministri financ dr. Stanko Švrliuga in minister za zgradbe dr. Trifunović podpisala pogodbo o graditvi mosta Kralja Aleksandra I. med Belgradom in Zemunom s francosko firmo Batignoles in nemškim podjetjem Gute Hohnungshütte. Ti dve firmi sta postavili v konkurzu, ki ga je razpisalo ministrstvo za zgradbe, najpovoljnije pogoje. Za konkurz so bile razpisane do avgusta meseca lanskega leta štiri licitacije. Most se bo gradil preko Save kot verižnati most ter bo služil voznemu in tramvajskemu prometu in pešcem. Za most je predvidena širina 18 m in sicer 3 m na vsaki strani za trotoarje za pešce, 12 m v sredini pa za promet za tramvaje in vozove. Takoj po zgraditvi se bodo položile tudi tramvajske tračnice za oboja pravca. Dolžina mostu znaša 757 m. Istočasno se bo gradila na drugi strani mostu cesta do Zemuna. Iz Belgrada bo šla

pot k mostu od kraja, kjer se nahaja zgradba državne tiskarne v Pop-Lukini ulici po naspisu do Keja, kjer se nahaja kavarna Bospor. Most bo imel dve odprtini na suhem, dve pa nad reko, od katerih bo največja široka 261 m. Na podlagi pogodbe morata podjetji zgraditi most v teku 38 mesecev, računajoč od dneva podpisa pogodbe, to je od včeraj. Skupni stroški znašajo 179 milijonov 856.175 Din 90 p. Od gornje vsote bo dala Nemčija 5 milijonov mark (67,5 milijonov Din) v železnih konstrukcijah na račun reparacij v teku dveh let. Ostanek bo dala državna Hipotekarna banka v sporazumu s tvrdko Batignoles v mesečnih obrokih od 1. avgusta 1931 do 1. avgusta 1934. Če bo državna Hipotekarna banka zahtevala kako veliko investicijsko posojilo v ta namen, se obveže firma Batignoles, da bo vložila vse sile, da doseže čim povoljniji emisijski kurz in ostale posojilne pogoje.

Gandi bi bil rad aretiran

London, 9. aprila. n. Dočim sodišča zapirajo Gandijeve male voditelje in so obsodile tudi njegovega sina v ječo radi kršitve solnega monopola, se Gandi sam neprestano prizadeva, da bi provociral svojo aretacijo. V spremstvu 8000 ljudi je včeraj zopet na morski obali v Dandiju zbiral in prodajal sol. Vendar se policija ni pokazala. Gandi je radi tega, ker ga nočejo aretirati, že do skrajnosti razburjen.

London, 9. aprila. AA. Angleška oblastva

v Indiji so obsodila Gandijevega sina in štiri pristaše na 6 mesecev ječe radi kršitve solnega zakona.

Pariz, 9. aprila. AA. Nocojšnji »Intraseigant« poroča, da je bil drugi aretirani Gandijev sin obsojen na 2 leti zapore.

Pariz, 9. aprila. AA. Po poročilu iz New Delhija je prišlo do spopada med policijo in Gandijevimi prostovoljci. Sedem oseb je bilo ranjenih.

Nov predsednik latiške republike

Riga, 9. aprila. n. Za predsednika latiške republike je bil danes končno izvoljen voditelj agrarcev Albert Kviesis.

Drobne vesti

New York, 9. aprila. AA. Tukaj je policija aretirala eno osebo, ki je priznala, da je v zadnjem času zanetila 50 hiš, med njimi tudi hišo v Brooklynu, pri čemer so zgoreli trije Italijani.

Berlin, 9. aprila. AA. V mestecu Grosswitu na Dolenjem Šleskem sta umrla dva otroka, 20 pa jih je v kritičnem stanju zaradi zastrupljenja pri barvanju velikonočnih pirhov.

London, 9. aprila. n. Egipiski kralj Fuad je poravnal dedičem lorda Carnewona stroške za izkopavanje Tutankamenovega groba v znesku 35.000 funtov.

London, 9. aprila. AA. Montague Norman je bil ponovno izvoljen za predsednika angleške Narodne banke.

Pariz, 9. aprila. AA. Iz severnega Atlantskega oceana prihajajo poročila o hudih nevihtah. Številni francoski in angleški parniki so imeli velike zamude.

Hongkong, 9. aprila. AA. Eksplozija na angleški bojni ladji »Sepoy« je zahtevala 6 mrtvih.

Rim, 9. aprila. r. Maksim Gorki se je odločil, da se vrne v Rusijo. Kratko se bo mudil v Leningradu. Nato pa se bo stalno naselil v Moskvi.

Stockholm, 9. aprila. n. V švedskem državnem zboru je danes zadela kap socialnodemokratskega poslanca Thorberga, ravno ko je med sejo podpisoval nabitralno polo za vdovo nekega utopljenega ribiča. Thorberg je bil takoj mrtev.

Poziv hrvatskih književnikov

Zagreb, 9. aprila. r. Kolo hrvatskih književnikov je poslalo vsem hrvatskim kulturnim delavcem, književnikom, pisateljem, urednikom in časnikarjem, ki še niso člani kola hrv. književnikov, poziv, da se v to organizacijo vpišejo radi reprezentance in zaščite svojih interesov, posebno pa sedaj, ko je stopil v veljavo novi avtorski zakon.

Za ureditev zagrebškega cestnega prometa

Zagreb, 9. aprila. r. Danes dopoldne se je končala anketa o uličnem prometu v Zagrebu. Vsi predlogi, ki so se na njej stivali, bodo poslani na zainteresirana mesta. Nato bo policija izdala natančen pravilnik. Ko ga bo banska uprava potrdila, bo stopil v veljavo. S tem pravilnikom se hoče mestna uprava izogniti številnim nesrečam, ki se v poslednjem času dogajajo na zagrebških ulicah.

Zagrebske vesti

Zagreb, 9. aprila. r. V poslednjem času se je pričela akcija, da bi brivci delali ob nedeljah do 1 popoldne. Temu so se brivski nastavljeni uprili in so za 10. aprila sklicali sestanek, na katerem bodo obsodili kršenje nedeljskega počitka.

Zagreb, 9. aprila. r. Davi se je končal prvi tečaj združne šole, ki se je vršil v higijenskem zavodu. Udeleževali se ga je 20 učencev iz vseh krajev med njimi en Slovenec. Uspeh šole je bil zelo dober. Ob začetku izpita je imel dr. Peter Trbuha, zagrebški župnik pozdravni nagovor, v katerem je naglasil važnost te šole.

Zagreb, 9. aprila. r. Finančni minister je te dni potrdil kupoprodajno pogodbo o prodaji eigarnice v Zagrebu, ki je bila last mestne občine, monopolski upravi za 7 milijonov dinarjev. V zadevi te prodaje je bil župan dr. Sekulj v Belgradu. Denar, ki ga bo občina prejela za tovarno, bo porabila za zgradbo treh šolskih poslopij v Zagrebu.